

Helsinki 18 ¹³/₁₀ 99.

Rakas Siti!

On ollut niin ankarat ajat, että kokonaan olen rakkaan Siteni ja omaiseni Wiipurissa laiminlyönyt. Kerron nyt sen minkä osaan ja ehdin. Itselleni on nyt, joskin suuren niin kumminkin jonkunmoinen rauhallisempi aika. Ei ole enää edesvastusta ja tuota julmaa risti-riitää ja häikäilemistä mielessä. Omaiset ovat ympärillä ja niitä koetan parhaani mukaan lohduttaa. - Esterin sairaudesta, sairastumisesta kirjoitui Lusia myöten Unnelle ja olen iloinen siitä että Unne saisi suullisesti jo sunnuntai ilta vanhemmille kertoa miten oli asiantilaa, mutta sen

kirjoen sisällöstä ei tii syys-
tai toisesta saanut tietää. Kun
hän sille tiistai aamuna sai
minun toisen kirjeeni, matkusti
hän heti, mutta tuli raukeka
päivän luke myöhään.

Ester oli sunnuntaina
vielä lieveästi sairas, mutta
maanantaina tauti äkkä kään-
tyi. Kuumetta oli ~~illalla~~ 40,5 ja
aamulla oli ollut vielä enem-
män. Telefoonit olivat epäkun-
nossa sairashuoneeseen, niin etten
maanantai aamupäivällä saa-
nut tietoja. Olin silloin Auneen
kanssa ostoksilla. Itäpäivällä
vein sairashuoneelle kukan Ester-
ille ja terveiset, sekä pyytämänsä
postikortit. Siellä sain kuulla
että hän oli kovasti sairas.
Kirjoitin siitä Auneen myöten

Michikkälään, sillä sinne ei
päässyt telefonilla. Luv. Tiis-
tai aamuna telefoneerasi toh-
tori että Ester on huono ja
että jos on joku omainen joka
tahtoo mennä hänen luokseensa,
niin he eivät sitä kiellä.

Olin hyvin onnellon, sillä nyt
rupesin arvioimaan että Ester
shkä menekään taudin läpi.

Telefoneerasin Anna Appelun-
dille, Göstalle ja pyysin heitä
tulemaan meille. Olin epävar-
ma mennekö sisään vai ei.
Kun Anna tuli, telefoneerasi
hän uudelleen lääkärille. Tämä
sanoi että Ester yöllä oli hyvin
huono, mutta että hän ei vielä
aamulla ollut häntä uudelleen
tutkinut, pyysi meitä tulemaan
sinne ja kuulemaan mitä hän

tutkittuaan siitä sanoo. Tati
Augusta oli sillä välin luvannut
mennä Esterin luo. Kun lää-
käri tutki sanoi hän että Esterin
kaula on niin jökössä, että jos
^{hän}~~se~~ antaa niin olla, niin ei
hänelä ole montakaan hetkeä
jällellä. Tohtori sanoi silloin
että kun hän leikkaa reian
henkitorveen, niin hän heti luo-
lee että lauti saa paremman
käänteeseen. Hän sanoi että he
toimittavat sen leikkauksen
heti ja että emme villoa menisi
sisään ja että hän operationin
jälkeen heti ilmoittaa meille
milen asian laita on. Menin
me kotiin. ja ^{ennen ja jälkeen sairaaluvuorokautta} ~~Telefoneerasin kah-~~
teen kertaan Michikkälään. Toi-
sella kerralla kuulin että Leena
ja Eevi jo olivat lähteneet. Telegra.

feeraim kielelle että Ester on
huonompi ja lupasin illalla
telegrafeerata uudelleen. Rupe-
sin sille lepäämään ja odotte-
lemaan tietoa sairaahuoneesta.
Kun olin nukahtanut, telefo-
neerasin sinne kysyäkseni, mit-
tä en saanut ylös numeroa.

Vähän sen jälkeen telefoneerasi
tohtori että kaikki oli lopussa.
Hän sanoi sen sanomansa vasta
kodistaan, kun ei ollut tilai-
suudessa muualta kertoa. Hän
sanoi että Ester kl. 12 aikaan
oli medvetslös. Kl. 11 me sieltä
lähdimme. Kun he sille kärehti-
vät operatioonia toimittamaan,
oli hän jo "i själakampen" kun
nostivat hänet pöydälle. He toi-
mitthivat leikkauksen, mutta ei
se ~~en~~ mitään auttanut. Essu

vaan huokasi viimeiset huo-
kausesensa. - Kun sairaanhoi-
tattarelta tiedustelin Esterin
viime hetkiä sain kuulla että
hänellä yöllä oli ollut 41° kuumetta.
Ei hän ollut nukkunut ollenkaan.
Kun hänet ~~ei~~ hiljalleen jätti, pu-
heli hän vähän itseksensä, mutta
kun häntä puhutteli, sai aina
selviä vastauksia. Ei hän ollut
kysynyt ketään, eikä puhunut
omaisistaankaan. Kahleen kertaan
hän hoitajattarella yöllä oli
kysynyt josko hän tulee hänen
pääsevän kotiin jouluksi. Toisella
hoitajattarelle hän oli sanonut
että telefontarkka nyt meille
että tohtori on luvannut hänet
kotiin jouluksi. Ei hän muuten
ollut jaksanut juuri mitään ref-
lektoida. - Täällä nyt ollaan,

arvaahan ja näki hän. Niti mi-
ten tati Anna sen otti. Hyvin
vaikeata oli samalla, mutta nyt
tuntuu hiukan rauhallisemmalla.
Kyllä sillä tati ruksalla oli vai-
kea kun hän tänne tuli. Hän
sanoi ettei se matka milloinkaan
tahdonut loppua. Käimme Este-
ria kaukaa katsomassa. Molem-
mat tyttäret pitivät Nitiä kiinni,
ettei hän ~~to~~ olisi sykeillyt Esteriä.
Huomenna Niti saa mennä kat-
somaan kun Ester psannaan
arkkuun. Olemme päättäneet
haudata Esteri tänne. Peta-Mortti
on luvannut paikan perhehan-
daasaan. Tähtöisimme haudata jo
perjantaina, niin hänen krou-
toverinsakin saisivat olla mu-
kana. Odotamme sähkösanoma
vastauksia Kiteeltä. Ellemme sitä

tänä iltana siksi ajoissa, että ehditään
sanomalehdissä ilmoittaa
saa, jätämme hautaamisen
lauantaihin. Uunosta en tiedä
mitään. Sähköitui eilen Joensuu-
hun. Eilen Uuno oli Mulos-
sa ja sai sinne kirjjeeni. En tiedä
jos hän voi tulla, emme tiedä
jos keta muuta Kiteeltä tulee.
Joulun jälkeen sille taratsemus-
me kerron lähemmäs Väis-
tä tapahtumista. Ne on olleet
niin käreelliset ja vakavat, ettei
oikein ole osannut toimita vo-
illa. Lämmiin tervehdys
Inyeltä.

J. K. Pakaa on Aidilla ja Evilla, jos
minulta joutuunkin. Terveenä
ollaan. Elin vaatteet on desinfioi-
oitu. Aidille olen antanut vale-
riaanaa. Vähän hän sentään
päivätkin söi.

Terveiset vaan